

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PVDD)

(d.d. 2 mei 2012)

Nummer

2658

Onderwerp

Aangespoelde dode bruinvissen op het strand bij Ouddorp en dode zeehonden in de Grevelingen

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op de stranden bij Ouddorp zijn sinds 1 maart 2012 al 25 bruinvissen aangespoeld.¹ Dat gebeurt wel vaker, maar het opmerkelijke is dat het er zeer veel in korte tijd zijn en dat de meeste dieren bij Ouddorp ernstig verminkt zijn. De beschermde zeezoogdieren vertonen snijwonden tot op het bot en soms ontbreken zelfs hele stukken vlees. De oorzaak van de verwondingen is nog niet geheel opgehelderd, maar de snijwonden lijken heel bewust te zijn aangebracht. Het lijkt aannemelijk dat de verminkte bruinvissen als bijvangst uit visnetten en fuiken zijn gesneden. In de Grevelingen staan veel visnetten. Het zou kunnen duiden op het bewust lossnijden van de dieren uit de visnetten en ze dood achterlaten in de Grevelingen, aldus de berichtgeving.

In de afgelopen weken (vanaf eind maart-10 april) spoelden er ook 20 grijze zeehonden in de omgeving van Scharendijke in het zuidwesten van de Grevelingen aan.²

³ Dit is in vergelijking met vorige jaren wel een opvallend hoog aantal. Vrijwilligers van de Zeeuwse afdeling van het EHBZ (Eerste Hulp Bij Zeehonden) netwerk van de Zeehondencrèche hebben de dode zeehonden verzameld. Helaas verkeerden veel van de dieren in verregaande staat van ontbinding en kon de doodsoorzaak niet meer bepaald worden. Het is opvallend dat er in korte tijd zoveel dode zeehonden aanspoelen. Het kenniscentrum van de Zeehondencrèche doet onderzoek naar de oorzaak van de hoge sterfte onder deze dieren. Hiervoor werken de wetenschappers van de crèche samen met de visserij.

Bruinvissen en zeehonden zijn beschermde inheemse diersoorten. De Partij voor de Dieren is erg verontrust over de vele dode dieren die in korte tijd zijn aangespoeld.

¹ <http://www.rijnmond.nl/nieuws/22-03-2012/zorgen-om-verminkte-bruinvissen>

² <http://nos.nl/artikel/361606-dode-zeehonden-aangespoeld.html>

³ <http://www.zeezoogdieren.org/wordpress/?p=9406>

1. *Bent u op de hoogte van het hoge aantal recent aangespoelde dode zeehonden in de Grevelingen en dode bruinvissen bij de stranden van Ouddorp?*

Antwoord

Ja, wij zijn op de hoogte van de recent aangespoelde dode zeehonden en dode bruinvissen.

2. *De Groenservice Zuid-Holland (GZH) is de beheerder van het gebied. Kunt u aangeven of het aantal dieren uit de bovenstaande toelichting juist is? Zo nee, om hoeveel dieren gaat het dan?*

Antwoord

De Groenservice Zuid-Holland (GZH) is de beheerder van de landdelen van de Grevelingen. Rijkswaterstaat is de beheerder van de waterdelen in de Grevelingen. De GZH heeft geen beheertaken in de Voordelta, de stranden van Ouddorp liggen in de Voordelta. Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag op grond van de Waterwet en de Scheepvaartverkeerswet. Het Ministerie van EL&I is het bevoegd gezag om op grond van de Visserijwet vergunningen af te geven. De provincie is het bevoegd gezag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 als het om aspecten van beschermde natuur gaat. De genoemde aantallen zijn voor zover wij weten juist. Inmiddels heeft het Ministerie van EL&I opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de strandingen van bruinvissen. De EHBZ (Eerste Hulp bij Zeezoogdieren) heeft aangegeven dat er geen verband is tussen de gevonden grijze zeehonden en de dode bruinvissen.

3. *Groenservice Zuid-Holland is al beheerder verantwoordelijk voor de instandhoudingsdoelen Natura 2000. Verwacht werd dat het beheerplan Deltawateren (waaronder de Grevelingen) in 2012 gereed is. Kunt u aangeven wanneer het beheerplan wordt verwacht en wat GZH gaat doen om de instandhoudingsdoelen te realiseren?*

Antwoord

Het Ministerie van I&M is voortouwnemer voor het Natura 2000-beheerplan voor de Deltawateren dat samen met de overige bevoegde gezagen i.c. het Ministerie van EL&I en de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant wordt opgesteld. Rijkswaterstaat is de trekker van het proces, als grootste beheerder in dit gebied, namelijk van de rijkswateren. Volgens planning komt het ontwerp-beheerplan eind 2012 in de inspraakprocedure. Overigens is de Grevelingen niet aangewezen voor de Grijze Zeehond en de Voordelta niet voor de Bruinvis.

4. *Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de provincies Zeeland en Zuid-Holland hebben in 2008 het beheerplan Voordelta opgesteld. Kunt u aangeven wat de instandhoudingsdoelen van de grijze zeehond en de bruinvis zijn en of deze doelen worden behaald? Zo nee, welke maatregelen gaat u nemen?*

Antwoord

Het instandhoudingsdoel van de grijze zeehond voor de Voordelta is "Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie". Voor de bruinvis is de Voordelta niet als speciale beschermingszone aangewezen en er is voor deze soort dus ook geen instandhoudingsdoel voor de Voordelta geformuleerd.

Het instandhoudingsdoel van de gewone zeehond voor de Voordelta is overigens "Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie ten behoeve van een regionale populatie van tenminste 200 exemplaren in het Delta-gebied". Het instandhoudingsdoel voor de gewone zeehond is dus niet specifiek voor de Voordelta, maar deltabreed. Rijkswaterstaat Noordzee heeft op 15 december 2011 een tussenrapportage Beheerplan Voordelta uitgegeven. Hierin is verwoord hoe de natuur en het gebruik van de Voordelta zich ontwikkelen. De conclusie met betrekking tot de zeehonden (gewone en grijze) is dat de populatie van beide soorten toeneemt. Het lijkt erop dat het instandhoudingsdoel voor de grijze zeehond gehaald gaat worden. Op basis van deze gegevens zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

5. *Het betreft een Natura-2000 gebied waar de provincie een handhavende taak heeft. Handhaaft de provincie of andere instanties in de Grevelingen en de Voordelta op het (il)legaal gebruik en toepassen van de diverse visnetten? Zo ja, met hoeveel fte, op welke wijze en wat zijn hiervan de resultaten in de afgelopen twee jaar (aantallen overtredingen, waarschuwingen en processen-verbaal)?*

Antwoord

Voor de Voordelta staat informatie in de jaarrapportages 2010 en 2011 (www.voordelta.nl). Voor de Grevelingen worden nog geen rapportages gemaakt; de inzet van toezicht door diverse instanties wordt bepaald in het toezicht- en handhaving plan voor de Deltawateren, wat nu wordt opgesteld. Recentelijk is daarmee gestart. Een adviesbureau voert deze opdracht uit in opdracht van Rijkswaterstaat Zeeland; in de begeleidingsgroep zitten vertegenwoordigers van het Ministerie van EL&I en de provincies Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland. Het betreft een soortgelijk project als voor de Voordelta, waarbij (de vele) belangengroepen, terreinbeheerders en toezichthouders worden betrokken. Door politie, KLPD, GZH, Staatsbosbeheer, NWWA en de provincies Zeeland en Zuid-Holland wordt al toezicht gedaan op de Grevelingen op naleving van onder meer Natuurbeschermingswet en Visserijwet.

6. *Is het juist dat in Utrecht onderzoek wordt gedaan naar de doodsoorzaak van de bruinvissen? Zo ja kunt u ons het onderzoeksresultaat doen toekomen wanneer dit gereed is?*

Antwoord

Het Ministerie van EL&I heeft opdracht gegeven aan de Faculteit voor Diergeneeskunde te Utrecht. Wanneer deze resultaten gereed zijn is niet bekend.

7. *Is het juist dat het kenniscentrum van de zeehondencreche in Pieterburen onderzoek doet naar de doodsoorzaak van de aangespoelde zeehonden? Zo ja, kunt u ons de uitslag van het onderzoek van het genoemde kenniscentrum doen toekomen, wanneer het gereed is?*

Antwoord

Voor onderzoek zijn twee dode zeehonden naar de zeehondencreche Pieterburen gestuurd. Wanneer de resultaten gereed zijn is niet bekend.

